

Estonia teater.

Neljapäeval, 12. jaanuaril esietenduseks Ivan Dzerzhinski ooper „Vaikne Don”. See on tänapäeva kuulsamaid Nõukogude-Vene oopereid, mis on suure eduga läinud mitte ainult praegusel Venemaal, vaid ka Lääne-Euroopas. Eesti teatrite lavadel on see aga esimene ooper Nõukogude Venest. Mitmeti huvitav ja omapärane on see ooper nii oma realistliku, tänapäevase sisu kui ka muusika poolest. Üle kogu teose hõljub suur värskus, kuna siin ei käida kaugelt vanu äratallatud radu, vaid püütakse taotella uut nii palju, kui ooperi-vorm üldse lubab.

Reedel, 13. jaan. aland. hindadega Chapeki draama „Ema”.

Laup. 14. jaan. Ivan Dzerzhinski ooper „Vaikne Don”.

Pühapäev. 15. jaan. päevaseks etenduseks Beeri operett „Poola pulmad”; kell pool 8 õhtul „Kergemeelne öde”.

1939

WE 18 I 39 Teater ja muusika.

Uusi tegelasi „Vaikses Donis”

Teisipäeva õhtul anti „Estonias“ ooper „Vaikne Don“ kolmandat korda, kusjuures peategelastena astusid üles kaks uut jõudu, nimelt N. Loona Aksinja osas ja J. Johanson Pantelei Melehovina.

Kuna selle ooperi ümber on tekkinud võrdlemisi rohkesti elevust ja mõnes küsimuses ka arvamisid on kaldunud lahku minema, siis puudutaksin veel korra seda osa, mis puhtal kujul käib muusika kohta.

Nimelt esimese kuulamisega saame sellest mulje, et autor loojana on pakkunud väga palju tundeid vallutavat. Nii mõjus muusika veenvalt ja kaasatõmbavalt oma ehtsusega. Teise läbikuulamise tulemuseks on see, et intuiitvise külje kõrval hakkab ooperis ikka selgemini paistma ka autori hea eruditsiooniline võime. Teos on töötatud läbi õige viimistletud kujul, näiteks motiivilis-temaatilise arenduse mõttes. Ja stiililt on tegu ehtsa slaavilise joonega — värskes käsitluses.

Sellel kolmandal etendusel oli N. Loona käes ooperi üks vastutavamaid osi, millisega eelmistel õhtutel kiidetavalt tuli toime E. Vaarman. Kui vilunud artist ja ikka tugeva lavanärviga jõud pakkus N. Loona jällegi hea kuju. Tema juures ainult jõulisus tundus paiguti ülemäärasena, see aga on juba päriselt sobiva osa leidmise küsimus. Iseloomustava ja artistliku mängu kõrval N. Loona ka lauljana väärilis hindamist, kuigi ta polnud just oma kõige paremate suutmiste juures.

J. Johanson mängis antud vanamehe osa võrdlemisi õige hästi. Tal muidugi on raske konkureerida oma paarikuga A. Viisimaaga, kuid õhtu saavutused teevad temale kui nooremale jõule au. Ta pidas kinni tüübist ja suutis seda panna elama — isegi üsna varjundatud kujul. Lauljana J. Johanson evib materjali, millega täita ooperisaali, ainult sellel pole küllaldast lihvi ümaruste ning sujuvuste jaoks. Siin aga vanamehe sagedasti tigetsevgi tüüp ei pretendeeri erilisele vokaalsele ilule just tingimata.

Ooper viidi üldiselt läbi suurema hooga ja ladususega kui esietendusel. Jälgijaid oli saal täis, vastuvõtt väga elav.

Ooperi üldilmestusena olgu veel kord märgitud, et teose kõige tugevamaks kunstiliseks küljeks jääb tema muusikaline osa.

Ed. Visnapuu.